

Advies aan het kabinet: dring de groei van ‘distributiedozen’ terug

Gepubliceerd 28-okt-19 21:30 door [Editor dmi](#)

Er moeten strengere eisen komen aan de wildgroei aan grote distributiecentra, zo concludeert een groep van toonaangevende adviseurs.

Alleen nieuwe distributiecentra toestaan op bestaande bedrijventerreinen, en bij hoge uitzondering op grond die nu nog ‘groen’ is – en dan alleen bij speciale ‘clusters’ van bedrijfshallen.

Als het kabinet de adviezen overneemt die het deze dinsdag ontvangt van het College van Rijksadviseurs, zal dit grote impact hebben op het Nederlandse landschap én de logistieke sector. En dat is volgens dit adviesorgaan voor ruimtelijke ordening, waartoe ook de Rijksbouwmeester behoort, precies wat nodig is om de ‘verdozing’ van Nederland aan te pakken.

Door de groei van e-commerce en de gunstige ligging van Nederland voor doorvoer naar de rest van Europa is het aantal grote logistieke gebouwen de laatste jaren sterk toegenomen. Het gemiddelde distributiecentrum was tot 2016 7.000 vierkante meter groot, nu gaat het al om bijna 10.000 vierkante meter – met uitschieters tot boven de 50.000. In 2019 is bijna twee miljoen vierkante meter aan logistiek vastgoed gebouwd. Naar verwachting blijft de vraag de komende jaren groot.

De ‘dozengroei’ heeft, met name in het logistiek sterke zuiden, al geleid tot een debat. In de omgeving van Tilburg, Venlo, Nijmegen en Roosendaal is de trend al duidelijk te zien. Voorstanders benadrukken de werkgelegenheid die al die nieuwe gebouwen scheppen.

Critici – onder wie landschapsarchitecten, bewoners en oppositiepartijen in gemeenteraden – hebben het vooral over grijze, onpersoonlijke blokkendozen die zomaar worden neergeplempt en het uitzicht verpesten. Ook minister Kajsa Ollongren (Binnenlandse Zaken, D66) schreef recent aan de Kamer dat de „wildgroei van distributiecentra” ongewenst is.

Grote clusters

Het College van Rijksadviseurs besloot begin dit jaar onderzoek te doen naar verdozing, om op basis daarvan een advies uit te brengen. Het concludeert nu dat er „weinig tegendruk” is bij de bouw van grote bedrijfshallen, waardoor bijvoorbeeld gemeenten en projectontwikkelaars te gemakkelijk ‘in de wei’ gaan bouwen. „Landschappelijke waarden” – recreatie, uitzicht, biodiversiteit – nemen ze te weinig serieus. Dat dit begrip mogelijk wat vaag is, realiseert het College zich, maar dat is geen reden om niets te doen: „Deze waarden vertegenwoordigen misschien geen eenvoudig te kwantificeren economische waarde, maar dragen wel in hoge mate bij aan onze maatschappelijke welvaart.”

Een hoger bestuursniveau, zoals de provincie of het Rijk, moet volgens het College gaan besluiten waar in Nederland nog logistiek vastgoed gebouwd mag worden. Daarbij valt te denken aan bestaande grote clusters als Venlo of Tilburg, of een beperkt aantal nieuwe. Zo blijft de invloed ervan op het landschap beperkt tot enkele gebieden.

Het College wijst naar tuinderskassen met hun overdadige lichtproductie als voorbeeld: ook daar heeft Nederland enorme oppervlaktes van, maar in een beperkt aantal regio’s. Berno Strootman, lid van het College: „Als je mensen vraagt of Nederland aan het verkassen is, vindt niemand dat.”

Door buiten clusters de bouw van distributiecentra op ‘groene’ grond te verbieden, worden projectontwikkelaars gestimuleerd om bestaande, kleinschaligere industriegebieden te herontwikkelen. Deze zijn volgens het College vaak onderbenut en verouderd, maar herstructurering is duur. „Je zou daarvoor kunnen denken aan een fonds”, zegt Strootman. „Bij clusterlocaties, waar het geld wordt verdiend, kan je een paar procent van de grondprijs afromen.”

Is uitvoering van de adviezen haalbaar? Het laatste hoofdstuk van het rapport richt zich specifiek op het inpassen van de voorstellen in de nieuwe Omgevingswet. Deze moet in 2021 in werking treden. In de beantwoording van Kamervragen leek verantwoordelijk minister Ollongren al voor te sorteren op het advies van het College, door meer sturing vanuit het Rijk als optie te noemen. Maar zijn de voorgestelde maatregelen niet te ambitieus? Strootman: „Wij proberen overheden ervan te doordringen dat ze echt op een andere manier moeten omgaan met logistiek vastgoed. Je kunt de vraag stellen: wat levert het op als we het bouwen? Maar je kan ook zeggen: wat kost het ons?”

Bron: NRC

Tags : distributiecentra, talking-logistics